

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Petra Průchy a Mgr. Evy Kyselé v právní věci žalobce: **M. B.**, zast. JUDr. Františkem Tůmou, advokátem, se sídlem v Praze 2, Blanická 25, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, Praha 7, Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 21. 5. 2004, č. j. 9 Az 244/2003 – 20,

t a k t o :

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 21. 5. 2004, č. j. 9 Az 244/2003 – 20, **se zrušuje** a věc **se** tomuto soudu **vrací** k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ministra vnitra ze dne 27. 10. 2003, č. j. OAM-2037/AŘ-2002, bylo podle § 29 a § 30 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), potvrzeno ve smyslu § 59 odst. 2 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 28. 8. 2001, č. j. U-990/VL-01-P18-2000, jímž nebyl žalobci udělen azyl z důvodu nesplnění podmínek uvedených v ustanovení § 12, § 13 a § 14 zákona o azylu, a jímž bylo současně rozhodnuto, že se na cizince nevztahuje překážka vycestování ve smyslu ustanovení § 91 zákona o azylu. Rozklad podaný žalobcem proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně byl současně zamítnut.

Proti rozhodnutí ministra vnitra podal žalobce osobně u Městského soudu v Praze dne 22. 12. 2003 žalobu, v níž napadal uvedené rozhodnutí v celém rozsahu výroku a vytýkal žalovanému, že v řízení o udělení azylu porušil § 3 odst. 3, § 3 odst. 4, § 32 odst. 1, § 33 odst. 2, § 46 a § 47 odst. 3 správního řádu, neboť se jeho žádostí o udělení azylu nezabýval

odpovědně a svědomitě, nevyšel ze spolehlivě zjištěného stavu věci a nevedl azylové řízení tak, aby posílil žalobcovu důvěru ve správnost rozhodování, nezjistil přesně a úplně skutečný stav věci a za tím účelem si neopatrily potřebné podklady pro rozhodnutí, žalobci nedal možnost se před vydáním rozhodnutí vyjádřit k jeho podkladu či ke způsobu jeho zjištění, popřípadě navrhnout jeho doplnění, takže napadené rozhodnutí nevyšlo ze spolehlivě zjištěného stavu věci a není ani v souladu se zákony; odůvodnění napadeného rozhodnutí nepřesvědčilo žalobce o jeho správnosti a žalovaný se v něm nevypořádal se všemi provedenými důkazy. Dále žalobce vytýkal žalovanému porušení § 12 zákona o azylu a vyslovil přesvědčení, že splňuje zákonné podmínky pro udělení azylu, resp. minimálně pro vztažení překážky vycestování ve smyslu § 91 téhož zákona. Pokud jde o skutkové důvody, odkázal na svoji žádost o udělení azylu, protokol o pohovoru, který s ním byl proveden, obsah rozkladu proti prvoinstančnímu rozhodnutí správního orgánu a ostatní spisový materiál. Navrhoval, aby soud zrušil napadené rozhodnutí žalovaného a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Městský soud v Praze usnesením ze dne 21. 5. 2004, č. j. 9 Az 244/2003 – 20, žalobu odmítl podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), s odůvodněním, že byla podána opožděně. Vycházel ze zjištění, že v projednávané věci bylo rozhodnutí žalovaného správního orgánu doručeno žalobci postupem podle § 24a odst. 2 zákona o azylu dne 3. 12. 2003 a následující den, t. j. 4. 12. 2003, začala běžet lhůta k podání žaloby. Ta ve smyslu ustanovení § 32 odst. 1 zákona o azylu činí 15 dnů od doručení rozhodnutí, přičemž zmeškání lhůty nelze prominout. Žalobce proti napadenému rozhodnutí podal žalobu, která však byla vyhotovena až dne 22. 12. 2003, a téhož dne ji osobně podal u Městského soudu v Praze. Zákonná 15denní lhůta pro podání žaloby proto byla v daném případě zmeškána a žaloba musela být pro opožděnost odmítnuta. K otázce doručení rozhodnutí Městský soud v Praze připomněl ustanovení § 24a odst. 2 zákona o azylu, podle něhož platí, že nedostaví-li se žadatel o udělení azylu k převzetí rozhodnutí v den ve výzvě uvedený, ač mu výzva byla doručena, je den k převzetí rozhodnutí ve výzvě uvedený považován za den, kdy je rozhodnutí žadateli o udělení azylu doručeno. Tímto dnem byl v případě žalobce 3. 12. 2003.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas kasační stížnost podle ustanovení § 102 a násl. s. ř. s. V ní poukazuje na to, že žaloba byla napadeným usnesením odmítnuta se zdůvodněním, že rozhodnutí žalovaného bylo doručeno stěžovateli dne 3. 12. 2003 při zachování postupu uvedeného v ustanovení § 24a odst. 2 zákona o azylu, a že tímto dnem nabylo právní moci. S tímto závěrem Městského soudu v Praze vyslovuje stěžovatel nesouhlas a zdůrazňuje, že skutečnosti týkající se doručení rozhodnutí žalovaného nebyly soudem důsledně prověřeny. Dále podotýká, že podle ustanovení § 32 odst. 3 zákona o azylu má podání žaloby podle odst. 1, 2 odkladný účinek. Kromě uvedeného vytýká žalovanému i Městskému soudu v Praze nedůsledné vyhodnocení důvodů jeho žádosti o udělení azylu a tvrdí, že v řízení došlo k vadě spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech – podkladech pro takové rozhodnutí, t. j. neudělení azylu. Navrhoje, aby Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost důvodnou a v důsledku toho zrušil rozhodnutí Městského soudu v Praze a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Současně navrhuje přiznání odkladného účinku ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s., neboť v současné době by právní následky rozhodnutí pro něho znamenaly nenahraditelnou újmu.

Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené rozhodnutí v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost shledal Nejvyšší správní soud důvodnou potud, pokud je v ní stěžovatelem vytýkáno nedůsledné prověření otázky doručení napadeného rozhodnutí správního orgánu II. stupně žalobci a z toho vyvozený nesprávný právní závěr o opožděnosti žaloby. I když stěžovatel v kasační stížnosti tento důvod nepodřadil pod příslušné ustanovení § 103 s. ř. s. (v němž jsou zakotveny zákonné kasační důvody), lze z obsahu kasační stížnosti seznat, že se dovolává důvodu uvedeného v odst. 1 písm. e) uvedeného ustanovení, tedy nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu. Tuto nezákonnost stěžovatel dovozuje z toho, že se Městský soud v Praze nedůsledně zabýval otázkou doručení napadeného rozhodnutí, pokud uvedený soud dospěl k závěru, že mu bylo rozhodnutí doručeno dne 3. 12. 2003 postupem ve smyslu ustanovení § 24a odst. 2 zákona o azylu. Přestože stěžovatel neuvádí konkrétní námitky týkající se způsobu doručení, nelze z tohoto důvodu pokládat kasační stížnost za nepřipustnou a Nejvyšší správní soud musel tvrzený důvod kasační stížnosti prověřit.

S Městským soudem v Praze lze se ztotožnit potud, že v této právní věci se stěžovatel domáhal přezkoumání pravomocného rozhodnutí správního orgánu podle ustanovení části třetí hlavy druhé dílu prvního soudního řádu správního, t. j. podle ustanovení § 65 a násl. s. ř. s., upravující řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu. Ve smyslu ustanovení § 72 odst. 1 s. ř. s. musí být žaloba proti rozhodnutí správního orgánu podána do dvou měsíců poté, kdy rozhodnutí bylo žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, pokud zvláštní zákon nestanoví lhůtu jinou. Zvláštním zákonem v dané věci je zákon o azylu, který má své specifické ustanovení o lhůtě k podání žaloby proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu. Jde o ustanovení § 32 odst. 1 a 2, podle něhož lze žalobu proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu podat ve lhůtě 15ti dnů ode dne doručení rozhodnutí, a v některých zde vyjmenovaných případech (nejde o případ stěžovatele) lze kasační stížnost dokonce podat ve lhůtě ještě kratší – 7 dnů ode dne doručení rozhodnutí správního orgánu.

Z citace uvedeného zákonného ustanovení je patrné, že zásadní význam pro posouzení otázky počátku a běhu lhůty k podání žaloby na přezkum rozhodnutí ve věci azylu soudem, má posouzení data doručení napadeného rozhodnutí Ministerstva vnitra. Způsob doručování písemností žadateli o udělení azylu upravuje ustanovení § 24 zákona o azylu, doručování rozhodnutí pak výslovně § 24a téhož zákona. Podle § 24 odst. 1 uvedeného zákona se písemnosti doručují do vlastních rukou žadatele o udělení azylu. Podle § 24a odst. 1 a 2 téhož zákona se rozhodnutí žadateli o udělení azylu doručí v místě a čase stanoveném v písemné výzvě k převzetí rozhodnutí. Nedostaví-li se žadatel o udělení azylu k převzetí rozhodnutí v den ve výzvě uvedený, ač mu výzva byla doručena, je den k převzetí rozhodnutí ve výzvě uvedený považován za den, kdy je rozhodnutí žadateli o udělení azylu doručeno.

Městský soud v Praze při posuzování otázky doručení napadeného rozhodnutí žalovaným vycházel ze zjištění, že k jeho doručení došlo dne 3. 12. 2003, neboť na uvedený den byl stěžovatel žalovaným pozván k převzetí rozhodnutí ve věci řízení o udělení azylu, k němuž se stěžovatel nedostavil. Ačkoliv to v usnesení Městského soudu v Praze není výslovně uvedeno, vycházel uvedený soud zřejmě z předpokladu, že došlo

k řádnému doručení výzvy k převzetí rozhodnutí stěžovateli. S tímto závěrem však nelze podle Nejvyššího správního soudu souhlasit.

Z obsahu správního spisu především Nejvyšší správní soud zjistil, že výzva k převzetí rozhodnutí byla stěžovateli správním orgánem zaslána na adresu P., B. 947. Podle záznamu pošty na obálce, která tuto písemnost obsahovala, byla zásilka po neúspěšném pokusu o doručení uložena dne 6. 11. 2003 na poště. Protože se ji stěžovatel nevyžádal, byla dne 24. 11. 2003 vrácena zpět odesílateli. Z obsahu záznamů vedených odborem azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra je však patrné, že na uvedené adrese u I. K. byl stěžovatel přihlášen k pobytu od 17. 7. 2001, avšak dne 30. 10. 2002 mu bylo vydáno povolení k přechodu na jinou privátní adresu, konkrétně U. A., K Ž. 7, P. Ve spise je založen souhlas z uvedeného dne vydaný Ministerstvem vnitra, odborem azylové a migrační politiky, pracoviště OAMP. Vzdor tomuto zjištění však napadené rozhodnutí žalovaného bylo stěžovateli doručováno na jeho předchozí adresu pobytu a nelze je tudíž považovat za účinné, neboť adresát se v době pokusu o doručení na uvedené adrese nezdržoval. Ostatně tato skutečnost vyplývá též ze záznamu pošty 110 06 v Praze ze dne 22. 6. 2004, kdy při pokusu o doručení usnesení soudu ze dne 21. 5. 2004 stěžovateli na adresu P., B. 947, nebyl v místě doručení stěžovatel zastížen, přičemž pošta učinila záznam, že „dle sdělení p. K. adresát na uvedené adrese nebydlí již 2 roky“. Z uvedeného vyplývá, že správní orgán pochybil při doručování výzvy k převzetí rozhodnutí stěžovateli, neboť ji zaslal na adresu, kde se stěžovatel v době doručování písemnosti již nezdržoval, naopak byl k pobytu se souhlasem Ministerstva vnitra hlášen na zcela jiné adrese. Nelze pak vycházet z toho, že výzva k převzetí rozhodnutí byla řádně doručena ve smyslu § 24 správního řádu uložením u pošty, neboť k platnému doručení může dojít jen za předpokladu, že se adresát na uvedené adrese zdržuje, což v dané věci splněno nebylo. Na adresu posledního (faktického) místa pobytu stěžovatele se však správní orgán písemnost doručit nepokusil. Není tak splněn základní předpoklad fikce doručení rozhodnutí ve smyslu § 24a odst. 2 zákona o azylu, neboť den k převzetí rozhodnutí ve výzvě uvedený (v daném případě 3. 12. 2003) je možno považovat za den, kdy je rozhodnutí žadateli o udělení azylu doručeno, jen v případě, že mu výzva k převzetí rozhodnutí byla doručena. Tento předpoklad však v projednávané věci splněn nebyl, a proto od data 3. 12. 2003 není možno počítat běh 15denní lhůty k podání žaloby. Naopak počátek lhůty k podání žaloby je třeba počítat v dané věci až od data skutečného převzetí napadeného rozhodnutí žalovaného stěžovatelem, k němuž došlo dne 17. 12. 2003, jak vyplývá z úředního záznamu odboru azylové a migrační politiky, pracoviště PoS J. z téhož dne, který je založen ve správním spisu. Pokud pak žaloba byla podána stěžovatelem u Městského soudu v Praze osobně dne 22. 12. 2003, stalo se tak nepochybně v 15denní lhůtě k jejímu podání podle § 32 odst. 1 zákona o azylu, a nelze ji tudíž pokládat za opožděně podanou.

Z výše uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost proti usnesení Městského soudu v Praze o odmítnutí žaloby pro opožděnost je důvodná, a proto toto usnesení zrušil a věc vrátil Městskému soudu v Praze k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). V něm je uvedený soud vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 3 s. ř. s.), totiž že žaloba proti rozhodnutí žalovaného je stěžovatelem podána včas. Nutno jen pro úplnost připomenout, že zcela bez vlivu na tento závěr stojí skutečnost, že podání žaloby proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu má ve smyslu § 32 odst. 3 zákona o azylu odkladný účinek.

Pokud jde o druhý důvod kasační stížnosti, v němž stěžovatel vytýká správnímu orgánu i Městskému soudu v Praze nedůsledné vyhodnocení důvodů jeho žádosti o udělení azylu a tvrdí, že vady řízení spočívají v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán

v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech (dovolává se tudíž důvodu kasační stížnosti uvedeného v § 103 odst. 1 písm. b/ s. ř. s.), nutno dodat, že tato kasační námitka nesměruje vůbec proti napadenému rozhodnutí Městského soudu v Praze o odmítnutí žaloby pro opožděnost, a je tudíž zcela bezpředmětná. Městský soud v Praze se totiž vůbec nezabýval přezkoumáním napadeného rozhodnutí žalovaného z věcného hlediska, t. j. nezjišťoval, zda skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, měla oporu ve spisech či nikoliv. Pokud by se kasační stížnost opírala jen o tento důvod, musela by být Nejvyšším správním soudem zamítnuta.

Pokud jde o návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 s. ř. s., vycházel Nejvyšší správní soud z toho, že rozhodl o kasační stížnosti přednostně po jejím obdržení a po nezbytném poučení účastníků řízení o složení senátu, takže z důvodu nadbytečnosti se již samostatně tímto návrhem, navíc nesprávně se dovolávajícím ustanovení § 73 odst. 2 s. ř. s., nezabýval.

V novém rozhodnutí rozhodne Městský soud v Praze i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. listopadu 2005

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu